

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky

Obsah

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, Vol. 74 (1949), No. 4, [357]--[364]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/122480>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1949

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Obsah

I. Zpráva o společném sjezdu matematiků polských a československých:

Příprava a průběh sjezdu	1
Proslov paní Eugenie Krassowské, viceministryně osvěty republiky Polské, při slavnostním zahájení dne 28. srpna 1949	4
Projev prof. Dr. Václava Vaněčka, odborového přednosty ministerstva školství, věd a umění, při slavnostním zahájení dne 28. srpna 1949	8

II. Seznam účastníků sjezdu:

Cizí účastníci	11
Polští účastníci	11
Českoslovenští účastníci	12

III. Program vědeckých schůzí sjezdu:

Plenární schůze	17
1. sekce: Matematická logika a teorie množin	18
2. sekce: Algebra a teorie čísel	19
3. sekce: Analýza	19
4. A sekce: Topologie	21
4. B sekce: Geometrie	21
5. A sekce: Počet pravděpodobnosti a aplikovaná matematika	22
5. B sekce: Mechanika, matematická fyzika a astronomie	23

IV. Plenární přednášky:

Karol Borsuk, Warszawa: Wielościany i quasi-wielościany a topologia ogólna. — Les polytopes, les quasi-polytopes et la topologie générale.	25
Eduard Čech, Praha: Géométrie projective différentielle des correspondances entre deux espaces. I. — Projektivní diferenciální geometrie korespondencí mezi dvěma prostory I.	32
Jean Dieudonné, Nancy: La dualité dans les espaces (F) et (LF) . — Du- alita v prostorech (F) a (LF)	48
Bohuslav Hostinský, Brno: Novější práce o Markovových řetězech a pří- buzných úlohách. — Revue des travaux publiés en 1935—1948 sur les chaînes de Markoff et problèmes voisins.	48

Jaroslav Janko, Praha: Rozvoj theorie neparametrických testů ve statistické indukci. — Advances in the theory of non-parametric tests in statistical inference	62
Stanisław Jaśkowski, Toruń: Quelques problèmes actuels concernant les fondements des mathématiques. — Pewne aktualne zagadnienia z zakresu podstaw matematyki	74
Franciszek Leja, Kraków: Problemy teorii funkcji analitycznych w najnowszych pracach. — Les problèmes de la théorie des fonctions analytiques dans les travaux récents	79
Jan G. Mikusiński, Wrocław: Sur le calcul opératoire. — O rachunku operatorów	89
Štefan Schwarz, Bratislava: O zovšeobecneniach pojmu grupy. — On various generalizations of the notion of a group	95
Hugo Steinhaus, Wrocław: Różne formy prawa wielkich liczb. — Various forms of the law of large numbers	114
Władysław Ślebodziński, Wrocław: Z zagadnień współczesnej geometrii różniczkowej. — Sur quelques problèmes de la géométrie différentielle contemporaine	117
Pál Turán, Budapest: On a new method in the analysis with applications. — O nové metodě v analýze s aplikacemi	123

V. Přednášky v sekcích.

1. sekce: matematická logika a theorie množin.

Henryk Greniewski, Warszawa: Certain notions of the theory of numbers as applied to the propositional calculus. — Zastosowanie pewnych pojęć teorii liczb do rachunku zdań	132
Stanisław Jaśkowski, Toruń: Z badań nad rozstrzygalnością rozszerzonej algebry Boole'a. — On the decision problem of the totally additive Boolean algebra	136
Bronisław Knaster, Wrocław: Sur une équivalence pour les fonctions. — O pewnej równoważności dla funkcyj	138
Jerzy Łoś, Wrocław: Sur la notion d'indépendance dans la métamathématique. — O pojęciu niezależności w metamatematyce	138
Sur la notion de décision simple pour les matrices de la logique à deux valeurs. — O pojęciu pojedynczej rozstrzygalności matryc dwu-wartościowego rachunku zdań	140
Edward Marczewski, Wrocław: O pewnym kryterium przeliczalnej addytywności miary. — On a test of the σ -additivity of measure	140
Miloš Neubauer, Praha: Sur quelques simplifications de la théorie axiomatique d'ensembles de von Neumann. — O některých zjednodušeních von Neumannovy axiomatické theorie množin	142
Josef Novák, Praha: On the ordered continua of the power 2^{\aleph_0} containing a dense subset of the power \aleph . — O \aleph -separabilních uspořádaných kontinuích mohutnosti 2^{\aleph_0}	144
Helena Rasiowa, Warszawa: Some theorems about the intuitionistic and Lewis functional calcul of first order. — Pewne twierdzenia o rachunku funkcyjnym intuicjonistycznym i Lewisa	146
Catherine Rényi, Budapest: Sur l'indépendance des domaines simples dans l'espace euclidien à n -dimensions. — O nezávislosti jednoduchých oborů v n -dimensionálním euklidovském prostoru	147

Ladislav Rieger, Praha: O theorii svazů Brouwerovské výrokové logiky. — On the lattice theory of Brouwerian propositional logic	149
Wacław Sierpiński, Warszawa: Sur les séries infinies de nombres ordinaux. — O szeregach nieskończonych liczb porządkowych	149
Roman Sikorski, Warszawa: On independent fields of sets and cartesian products. — O niezależnych ciałach zbiorów i produktach kartezjańskich ...	149
Jerzy Słupecki, Wrocław: On a certain definition of probability. — O pewnej definicji prawdopodobieństwa	150
O tak zwanych algebrach pełnych. — On the so-called full algebras	150
Antoni Wakulicz, Katowice: O sumie skończonej liczby liczb porządkowych. Sur la somme d'un nombre fini de nombres ordinaux	155
<i>2. sekcce: Algebra a theorie čísel.</i>	
Karel Černý, Praha: Příspěvek k theorii simultanních diofantických aproximací. — Contribution à la théorie des approximations diophanti- ques simultanées	156
Jean Dieudonné, Nancy: Les automorphismes des groupes classiques. — Automorfismy klasických grup	156
G. Hajós, Budapest: Sur la factorisation des groupes Abéliens. — O faktorisaci Abelových grup	157
Vladimír Kořinek, Praha: Nové výsledky o větě Jordan-Hölderové ve svazech. — Résultats nouveaux concernant le théorème de Jordan- Hölder dans les treillis	162
Karel Koutský, Brno: Topologické svazy. — Les lattices topologiques	163
Jan Mařík, Praha: Rozklady determinantu jako polynomu nad komuta- tivním okruhem. — La réductibilité du déterminant comme un polynôme sur un anneau commutatif	163
Nutná a postačující podmínka, aby v jistých okruzích celých čísel ne- reálných kvadratických těles platil jednoznačný rozklad v prvočinitele. — La condition nécessaire et suffisante, pour que le théorème de la décomposi- tion univoque en produit des facteurs premiers soit vrai dans certains anneaux des nombres entiers des corps quadratiques	164
Miroslav Novotný, Brno: O systémech s dvojitým násobením s jedním distributivním zákonem. — Les systèmes à deux compositions avec une loi distributive	165
Vlastimil Pták, Praha: O vnořitelnosti semigrup. — Immersibility of semi- groups	167
Alfréd Rényi, Budapest: Об одной общей теореме теории вероят- ностей и о ее применении в теории чисел. — O jedné obecné větě počtu pravděpodobnosti a jejím použití v theorii čísel	167
Ladislav Rieger, Praha: O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách. — On the ordered and cyclically ordered groups	175
Štefan Schwarz, Bratislava: O rovniciach tvaru $c_1x_1^{k_1} + c_2x_2^{k_2} + \dots +$ $+ c_sx_s^{k_s} = c$ v konečných telesiach. — On the equation $c_1x_1^{k_1} + c_2x_2^{k_2} +$ $+ \dots + c_sx_s^{k_s} = c$ in finite fields	175
Zofia Szymdłówna, Kraków: O pierwiastkach i kierunkach charakterystycz- nych pewnych macierzy. — Sur les racines caractéristiques et sur les directions caractéristiques de certaines matrices	176

3. sekce: *Analýsa.*

Julian Bonder, Gliwice: O funkcjach odwzorowujących w sposób wzajemnie jednoznaczny i wiernokątny górną półpłaszczyznę na zewnątrz łuków pewnych krzywych algebraicznych. — Sur les fonctions réalisant les représentations conformes et biunivoques d'un demi-plan sur les extérieurs des arcs de certaines courbes algébriques	178
Eugen Bunický, Praha: Décomposition d'un opérateur linéaire différentiel ordinaire à l'aide du système fondamental de l'équation différentielle correspondante. — Rozklad lineárního obyčejného diferenciálního operátoru pomocí fundamentálního systému řešení příslušné diferenciální rovnice	180
Zykmunt Butlewski, Poznań: O całkach oscylujących pewnego układu równań różniczkowych zwyczajnych. — On oscillating integrals of a system of ordinary differential equations	182
Stefan Drobot et Jan G. Mikusiński, Wrocław: Sur l'unicité des équations différentielles. — O jednoznaczności rozwiązań równań różniczkowych	183
Jerzy Górski, Kraków: O pewnym ciągu funkcji harmonicznych posiadających własności ekstremalne. — On a sequence of harmonic functions with extremal properties	184
Stanislav Hartman, Wrocław: O pewnej metodzie szacowania sum Weyla dla funkcji okresowych i prawie okresowych. — Об одном методе оценки сумм Вейля для периодических и почти периодических функций	185
Jur Hronec, Bratislava: Nutné a postačujúce podmienky bodov určitosti u diferenciálnych systémov. — Les conditions nécessaires et suffisantes pour qu'un système différentiel n'ai pas de points singuliers essentiels	187
Pevné singulárne body nelineárnych dif. rovníc. — Les points singuliers fixes des équations différentielles non linéaires	196
Vladimír Knichal, Praha: Sur une définition de l'intégrale de surface dans l'espace à n -dimensions. — O jedné definici plošného integrálu v n -dimensionálním prostoru	200
Michal Kumorovitz, Bratislava: Riešenie diferenciálneho systému homogénneho lineárneho o konštantných koeficientoch. — Une solution du système linéaire homogène d'équations différentielles du premier ordre à coefficients constants	200
Roman Leitner, Kraków: O pewnej własności zbiorów o średnicy pozaskończonej równej zeru. — Sur une propriété des ensembles à diamètre transfinit nul	200
Franciszek Leja, Kraków: Pewna metoda przybliżania funkcji rzeczywistych zmiennej zespolonej. — Une méthode d'approximation des fonctions réelles d'une variable complexe	202
Stanisław Łojasiewicz, Kraków: Pewien dowód twierdzenia Fatou. — Une démonstration du théorème de Fatou	207
Zofia Mikołajska, Kraków: O zachowaniu się całek w otoczeniu punktu osobliwego. — Sur l'allure asymptotique des intégrales des systèmes d'équations différentielles au voisinage du point singulier	207
Jan G. Mikusiński, Wrocław: La fonction exponentielle dans le corps algébrique. — O funkcji wykładniczej w ciele algebraicznym	209
Ladislav Mišík, Bratislava a Josef Novák, Praha: O \mathcal{Q} -priestoroch spojitých funkcií. — Sur les espaces (\mathcal{Q}) des fonctions continues	209
Béla Sz. Nagy, Szeged: Méthodes de sommation des séries de Fourier II. — Methody sčítání Fourierových řad II	210

<p>Maria Nosarzewska, Wrocław: On the pointwise approximation and the uniform convergence. — O aproksymacji punktowej i zbieżności jednostajnej</p>	219
<p>Kyrille Popoff, Sofia: Sur une extension de la notion de dérivée au moyen de la théorie des probabilités. — O zobecnění pojmu derivace užitím theorie pravděpodobnosti</p>	220
<p>Vladimír Richter, Brno: Abstraktní diferenciální rovnice $\frac{dY}{dx} = F(x, Y)$ v Banachových prostorech a její aplikace na nekonečné systémy obyčejných diferenciálních rovnic. — The abstract differential equation $\frac{dY}{dx} = F(x, Y)$ in Banach spaces and its applications on the infinite systems of ordinary differential equations</p>	229
<p>Wacław Sierpiński, Warszawa: Sur les suites doubles de fonctions. — O ciągach podwójnych funkcji</p>	229
<p>Jacek Szarski, Kraków: On an oscillatory property of successive approximations. — O oscylacjach kolejnych przybliżeń</p>	230
<p>Tadeusz Ważewski, Kraków: O porównywaniu przebiegu asymptotycznego całek równań różniczkowych. — Sur une façon de comparer l'allure asymptotique des intégrales de deux systèmes d'équations différentielles</p>	231
<p>Krótkie dowody pewnych lematów elementarnych z zakresu analizy. — Démonstrations simples de quelques lemmes élémentaires de l'Analyse</p>	231
<p>Witold Wolibner, Wrocław: O płaskim ruchu cieczy lepkiej, nieściśliwej, otaczającej zwykłą krzywą zamkniętą. — Sur le mouvement plan du liquide visqueux, incompressible, entourant une courbe simple fermée</p>	232
<p>Zygmunt Zahorski, Łódź: Sur les courbes dont la tangente admet sur chaque arc toutes les directions. — O krzywych, których styczna przyjmuje na każdym łuku wszystkie kierunki</p>	233
<p><i>4.A sekcje: Topologie.</i></p>	
<p>Miroslav Katětov, Praha: Okruh spojitých funkcí na kompaktním prostoru konečné dimense. — On the ring of continuous functions in a finite-dimensional compact space</p>	236
<p>Bronisław Knaster, Wrocław: Un problème sur les bandes inscrites. — Zagadnienie wstęp wpisanych</p>	236
<p>Kazimierz Kuratowski, Warszawa: Quelques généralisations des théorèmes sur les coupures du plan. — Pewne uogólnienie twierdzeń o rozcinaniu płaszczyzny</p>	237
<p>Josef Novák, Praha: On the bcompact space $\beta(N) - N$. — O bikompaktním prostoru $\beta(N) - N$</p>	238
<p>Miroslav Novotný, Brno: O zobecnění Weyrovy theorie charakteristických čísel matic. — Sur une généralisation de la théorie de Weyr concernant les nombres caractéristiques des matrices</p>	239
<p>Edward Otto, Łódź: Sur l'introduction des coordonnées dans le plan projectif. — O wprowadzeniu współrzędnych w płaszczyźnie rzutowej</p>	241
<p>Ladislav Rieger, Praha: O topologické representaci distributivních svazů. — A note on topological representations of distributive lattices</p>	243
<p>Wacław Sierpiński, Warszawa: Sur un ensemble singulier. — O pewnym zbiorze osobliwym</p>	243
<p>Libuše Votavová, Praha: On P. S. Alexandroff's space αP. — O Alexandrovově prostoru αP</p>	244
<p>Kazimierz Zarankiewicz, Warszawa: O kategorii zbioru punktów rozpa- jających kontinua pewnego typu. — On the category of the set of cut- points of continua of a certain type</p>	245

4.B sekce: *Geometrie.*

Václav Alda, Praha: Tečné afinity korespondencí. — Sur les affinités tangentés des correspondances analytiques	247
Jan Bílek, Praha: Algebraické korespondence na abstraktních varietách. — The algebraic correspondences between algebraic varieties	247
Bohumil Bydžovský, Praha: Poznámky k theorii konfigurace (12 ₄ , 16 ₃). — Quelques remarques concernant la théorie de la configuration (12 ₄ , (16 ₃)) ..	249
Gabriel Čeněk, Bratislava: Poznámka k ortogonálnemu priemetu rotačných plôch. — Remarque concernant la projection orthogonale des surfaces de révolution	251
Stanisław Gołąb i Tadeusz Wróbel, Kraków: Oznaczeniugeometrycznym krzywizny i torsji geodezyjnej dla krzywych położonych na wielowymiarowych hiperpowierzchniach. — Sur quelques interprétations géométriques de la courbure géodésique et de la torsion géodésique pour les courbes situées dans une hypersurface plongée dans un espace euclidien à n -dimensions	252
Michal Harant, Bratislava: Analytické plochy v trojrozmernom hermitevskom parabolickom priestore. — Sur les surfaces analytiques dans l'espace Hermitien parabolique à trois dimensions	255
Karel Havlíček, Praha: Analogie přímkových a kanálových ploch. — Analogie des surfaces réglées et des surfaces enveloppes de sphères	258
Jiří Klapka, Brno: O zborcených přímkových osnovách neeuklidovského prostoru. — Sur les surfaces réglées gauches d'espace non-euclidien	258
Josef Metelka, Olomouc: Některé Cremonovy transformace v S_r . — Quelques transformations de Cremona dans l'espace projectif S_r	260
František Nožička, Praha: Konexe a normála invariantního směru pro nadplochu v prostoru afinním. — La connexion et le vecteur affinnormal à direction invariante de la hypersurface dans l'espace affin	260
Milič Sypták, Brno: Některé druhy křivek v n -rozměrném euklidovském prostoru. — Sur quelques types de courbes dans l'espace euclidien à n -dimensions	263
Karel Šindelář, Soběslav: The real cyclic collineations. — Reálné cyklické kolineace	263
Władysław Słobodziński, Wrocław: Kilka twierzeń z geometrii grupy symplektycznej. — Quelques théorèmes de la géométrie du groupe symplétique	267
Alois Urban, Praha: Geometrisace jistého systému parciálních diferencálních rovnic druhého řádu. — On the geometry of a system of partial differential equations of the second order	267
Otto Varga, Debrecen: O křivosti obecného prostoru. — Sur la courbure d'un espace général	270
Otto Vejvoda, Praha: O křivkách s pevným vrcholem v rovinných sítích. — Courbes à sommet fixe dans les réseaux plans	270
František Vyčichlo, Praha: Diferenciální invarianty dvojice ploch. — Sur les invariants différentiels d'un couple des surfaces	272
Tadeusz Ważewski, Kraków: Une définition intuitive de la translation parallèle au sens de M. Levi-Civita. — Definicija intuicyjna przeniesienia równoległego w sensie Levi-Civita	272
Włodzimierz Wrona, Kraków: O multiwektorach w V_n (III). — Sur les multivecteurs dans V_n (III)	273

5.A sekce: Počet pravděpodobnosti a aplikovaná matematika.

Halina Milicer-Grużewska, Warszawa: The approximation of the limit probability law. — Aproksymacja prawa granicznego	281
Jaroslav Hájek, Praha: Representativní výběr skupin methodou dvou fází. — The cluster sampling by the two stage method	282
Zdeněk Horák, Praha: Zákon četnosti chyb fyzikálních měření. — Law of error in physical measurements	283
Václav Hruška, Praha: Pružná řetězovka. — La chaînette élastique	285
Anton Hufa, Bratislava: O funkcii $T_k = \sum_{s=0}^{k-1} (-1)^s \binom{m}{s} (n - sq)'$. — Concerning the function $T_k = \sum_{s=0}^{k-1} (-1)^s \binom{m}{s} (n - sq)'$	286
Włodzimierz Kryszewski, Łódź: Twierdzenie graniczne o wyrazach wyższego rzędu w zagadnieniu Bayesa. — Un théorème limite sur les termes d'ordre supérieur dans le problème de Bayes	288
Edward Marcewski, Wrocław: On the ergodic theorem and the law of large numbers. — O twierdzeniu ergodycznym i prawie wielkich liczb	291
Bohumil Pardubský, Praha: The estimation of structural parameters of partially consistent series. — Stanovení odhadu strukturálních parametrů parciálně konsistentních serií	291
Julian Perkal, Wrocław: O pewnych korelacjach obszarowych. — O некоторых корреляциях в областях	293
Václav Pleskot, Praha: O anamorfoze v nomografii. — L'anamorphose en nomographie	301
Hugo Steinhaus, Wrocław: O długości linii krzywych empirycznych. — On the length of empirical curves	303
Antonín Svoboda, Praha: Stavba a plánování matematických strojů. — Construction and planning of mathematical machines	305
Antonín Špaček, Praha: Sampling plans for per cent defective, which minimize the maximum of a given risk function. — Výběrové plány pro procento vadných výrobků, pro které maximum dané riskové funkce je minimální	307
Mieczysław Warmus, Wrocław: O obliczaniu pól obszarów płaskich za pomocą siatek równoległobocznych. — Sur l'évaluation des aires des régions planes à l'aide des réseaux de parallélogrammes	309

5.B sekce: Mechanika, matematická fyzika a astronomie.

Jiří Beránek, Brno: O některých otázkách z theorie Lagrangeovy struny a Routhovy membrány. — Sur quelques problèmes se rattachant à la théorie de la corde de Lagrange et de la membrane de Routh	311
S. Fenyő — J. Aczél, Budapest: On fields of forces in which centres of gravity can be defined. — O silových polích, v nichž je možno definovati těžiště	311
Miroslav Hampl, Praha: Napjatost kulové skořepiny v okolí podpěry. — The stresses in a spherical shell in the neighbourhood of support	312
Wladimír W. Heinrich, Praha: Sur un système d'éléments canoniques. — O kanonických elementech planetární theorie	316
Sur la variation des arbitraires en forme non canonique des équations de Lagrange. — O variaci konstant nekanonických rovnic Lagrangeových	321

Bohuslav Hostinský, Brno: Nové úlohy o kmitavých pohybech. — Problèmes nouveaux relatifs aux mouvements vibratoires.....	324
Rostislav Košťál, Brno: O jedné methodě pro analysu kmitů. — Sur une méthode pour l'analyse des oscillations	325
Zdeněk Pírko, Praha: K středovým pohybům Jacobiho typu. — Sur les mouvements centraux du type Jacobi	328
Antonín Syrový, Brno: O asymptotickém pohybu Lagrangeovy struny. — Sur le mouvement asymptotique de la corde de Lagrange	331
Václav Vodička, Plzeň: Vícenásobné Fourierovy integrály v technických vědách. — Intégrales multiples de Fourier dans les sciences techniques ..	335
Koule s vnitřními zdroji tepla. — Sphère avec des sources calorifiques ...	335
Problém vedení tepla ve vrstevnatých tělesech. — Conduction de la chaleur dans les corps stratifiés cylindriques	338

VI. Přednášky proslavené polskými účastníky po ukončení sjezdu.

Bronisław Knaster, Wrocław: O drukarniach naukowych w Polsce	341
Kazimierz Kuratowski, Warszawa: Organizacja matematyki w Polsce ...	346
Hugo Steinhaus, Wrocław: O pewnych zagadnieniach z zakresu matematyki stosowanej	349
Stefan Straszewicz, Warszawa: Reforma wyższych studiów technicznych w Polsce	352